

ЕСХИЛ

МОЛИТЕЛКИТЕ

Превод от старогръцки: Александър Ничев, 1967

chitanka.info

ЛИЦА

**ХОР НА ДАНАИДИТЕ
ДАНАЙ
ПЕЛАСГ
ВЕСТИТЕЛ**

ПАРОД

Нека Зевс, покровителят, с благостен взор
се обърне към нашия сонм, долетял
от ръкавите с пясъка нежен, от Нил!
Че далеч от земята на Зевса^[1],
съпределна на Сирия, бягаме ний,
не защото за кърви пролети градът
ни осъжда на тежка прокуда,
а защото не искаме с близките нам
синове на Египт в омерзителен брак
да се съединим.

А баща ни Данай, вдъхновител суров
и водител на нашето ято, реши
да приемем най-славната мъка —
да се втурнем стремглаво по морската шир
и достигнем земята на Аргос^[2], а там
с преславната люлка на нашия род,
произлязъл от бясната крава Йо^[3],
под дъха и ръката на Зевса.

Та къде ли, в коя по-любезна земя
бихме стигнали с този молителски дар —
с тия вейки в ръка,
загърнати в кичури вълна?

Ти, о, град, ти, земя с тия бистри води,
вий, небесни властители, вий, богове
безпощадни от земните бездни,
и ти, Зевсе, спасителю, страж на дома
на набожните люде! Рояка жени
приемете съчувствено в тая земя
като свои молителки! Дръзкия рой
на мъжете, безсрамни чеда на Египт,
недостигнали още ронливия бряг,

изпратете навътре в морето
с бързогребния кораб! Застигнати там
от свиреп ураган, от светкавица, гръм
и от вихри, наситени с буйни води,
да погинат сред бесните бездни,
преди да докоснат с насилна ръка
братовчедките, и в забранени легла,
пряко тяхната воля, да легнат!

Първа строфа

Чуй, призовавам те аз!
Тебе, Зевсов телец^[4]!
Мой презморски покровител!
Син на моята прамайка^[5],
на телицата сред цветовете!
Плод на дихание Зевсово! Минали
дните отсъдени,
и след тях Йо родила
Епаф^[6], на ласката наречен.

Първа антистрофа

А призовавайки теб,
спомняйки в този край,
дето майка ми е пасла,
за предишните й мъки,
ще покажа на местните люде
верни свидетелства за потеклото си,
чудни наистина,
но правдиви — който чуе
докрай речта ми, ще повярва.

Втора строфа

И ако днес местен човек-птпцетълмач
моите жалби зачуе,

той ще рече: „Туй е гласът
на онази Тереева
клетя жена^[7] — тъжният глас
на славея, гонен от ястреб.

Втора антистрофа

Няма го днес прежния кът — гонена, тя
ту зареди за дома си,
ту спомене синова смърт —
как е паднал от майчина
близка ръка — своя ръка, —
улучен от ярост безумна.“

Трета строфа

Екнат и моите скръбни ридания
в елински звуци;
раздирам нежна буза,
смугла от нилско слънце,
и сърце, несвикнало с вопли.
Бера цветята на скръбта
с трепет, ще найда ли свой,
който би взел бежанката от черния
край^[8] под своето крило.

Трета антистрофа

Вий, богове на дедите ми, знаете
правдата, чуйте!
Щом Орис не допуска
пълна мъзда, то вие,
дето мразите дръзките люде,
съдете с правда този брак.
Та за сломените в бран^[9],
за бегълците олтарът и божата
светост са крепостен зид!

Четвърта строфа

Зевсова кръв нека бъда наистина!
Непостижима е
волята на Зевса.
Блясва в сияние той
в мрака дори на черен жребий
пред людските смъртни взори.

Четвърта антистрофа

Вярно сразява, не рухва безпомощно
предначертаното
в Зевсовата мисъл.
Божия мисъл е то,
нейните друми тънат в сянка
и поглед в тях не прониква.

Пета строфа

Низвъргва смъртни клетници
от кулите на техните надежди;
с доспехи в бой не тръгва той —
знае ли бог тягостен труд?
Мисълта му владее трон,
и оттам, от светлите престоли,
тя върши всяко боже дело.

Пета антистрофа

Дано той види людското
безчинство, възродено в тия смъртни:
заради моя брак цъфти
гибелна страст в слепи души,
а безумната мисъл е лют,
неотвратен бич, но ще познаят

накрай заблудите на злото.

Шеста строфа

Оплаквам съдбоносните злочестия
със глухи вопли и поройни сълзи —
уви, уви! — като с надгробни стонове,
жива реда за смъртта си!

О, чуй, хълмисти Апииви краю^[10]
(разбра ли, земьо, тия странни звуци?)
бие неспирно ръката и къса
моето ленено
сидонско наметало^[11]!

Шеста антистрофа

Летят към боговете думи клетвени
за здраве, за избегната погибел.
Уви, уви! О, пагубни дихания!
Де ме отвлича вълната?^[12]

О, чуй, хълмисти Апииви краю
(разбра ли, земьо, тия странни звуци?)
бие неспирно ръката и къса
моето ленено
сидонско наметало!

Седма строфа

Весла и дом лененошит
ме носиха с попътен лъх
по бездните, и не претеглих бури.
Не се оплаквам.
Ала дано и в бъдни дни
всевидещият мой баща
грижовно ме закриля!

Та рожбите на тачена майка
от мъжките прегръдки — ах! —
безбрачни, непокорни да избягат!

Седма антистрофа

А Зевсовата чиста дъщеря^[13]
дано на богатата ми реч
отвърне с поглед благ и нека днес
със всичка сила
въстане срещу моя враг —
да подпомогне и спаси
тя, девата, девици!

Та рожбите на тачена майка
от мъжките прегръдки — ах! —
безбрачни, непокорни да избягат!

Осма строфа

Ако не, със смугъл,
обгорен от зноя лик,
ние ще идем,
мъртви, с впримчени глави,
с тези клончета в ръце,
при всегостололюбний Зевс,
и Зевс на мъртъвците,
след като Олимп не ни дочуе!

Зевсе, нас гнети гневът,
който е гнетял Йо.
Познах съпругината ярост —
цяло небе тя завладя.
Та вихър лих предвещава буря!

Осма антистрофа

С горка реч тогава
порицан ще бъде Зевс,
че не зачете
той на кравата сина,
своя роден син Епаф,
че сега отвърща взор,
слушайки речта ни.
Чуй от висините моя повик!

Зевсе, нас гнети гневът,
който е гнетял Ио̀.
Познах съпругината ярост —
цяло небе тя завладя.
Та вихър лих предвещава буря!

[1] *Земята на Зевса* — Египет. Очевидно Есхил не го назовава с името му нито тук, нито на други места в трагедията, понеже то съвпада с името на бащата на Египтиадите; срв. ст. 77–78, където Египет е наречен черен край, и ст. 561, където той е край преизобилен.

↑

[2] *Аргос* — столица на Арголида, област в Североизточен Пелопонес. ↑

[3] *Бясната крава Ио̀*. Ио̀, дъщеря на речния бог Инах, в която се влюбил Зевс, била превърната от Хера в крава. Богинята ѝ пратила за пастир жестокия стоок великан Аргос (Аргус). По Зевсова заповед Хермес убил великана, но Хера пратила на Ио̀ един стършел и той я преследвал до мига, когато тя отново добила човешкия си образ; срв. ↑

[4] *Зевсов телец* е Епаф, син на Зевс и на кравата Ио̀. ↑

[5] *Прамайка* на Данаидите е Ио̀. ↑

[6] Епаф, на ласката наречен. По народна етимология Есхил извежда името Епаф от глагола εφάπτω „докосвам“; срв. тук ст. 314; „Прикованият Прометей“, ст. 850–851. ↑

[7] Тракийският цар Терей обезчестил Филомела, сестра на жена си Прокна, и за да скрие деянието си, отрязал езика ѝ. Но Филомела намерила начин да обади на сестра си. За да отмъстят, двете жени угостили Терей с месото на неговия син Итис. Терей узнал за

престъплението им и решил да ги погуби, но Зевс превърнал Прокна в славей, Филомела в ластовица, а него в ястреб. Според други варианти на мита Прокна била превърната в ластовица, Филомела в славей, а Терей в папуняк. ↑

[8] *Черен край* е Египет; срв. забел. към ст. 4. ↑

[9] *Сломени в бран* са Данаидите, избягали от Египет след несполучлива война с Египтиадите. ↑

[10] *Апиев край* е Аргос, назован така по името на Аполоновия син Апис; срв. ст. 267–274. ↑

[11] *Сидонско наметало* — тъканите, произвеждани във финикийския град Сидон, били прочути с изящството си още в Омирово време. ↑

[12] Данаидите се оприличават на моряци, които не знаят къде ще бъде отвлечен корабът им от пагубните дихания на ветровете. ↑

[13] *Зевсовата чиста дъщеря* е Артемида, покровителка на девиците срв. ст. 1037. ↑

ПЪРВИ ЕПИЗОД

ДАНАЙ

Деца, бъдете мъдри! С мен, със стария
баща, с кърмчия мъдър, тук пристигнахте.
И тук, загрижен пак за вас, съветвам ви —
словата ми в душите си да скътате.
Съзирам прах, вестител няма на воинство,
скриптеж на колела не секва. Бойна рат
съглеждам аз — под щитове и с копия,
с коне и с колесници вिति. Може би
това ще са тъдявашните вождове,
научили за нас от свои вестници.
Ала дали с добро, или настръхнали
от дива ярост, в поход са се втурнали,
за вас, деца, е най-добре да седнете
на хълма, посветен на боговете им.
По-здрав от крепост е олтарът, щит е той
несъкрусим. Вървете бързо, вейките,
увити в бяло^[1] — знака на великия
Кронид, — вдигнете благочестно в лявата
ръка и с тъжна, кротка и смирена реч
отвърщайте на странниците, както и
приляга на изгнаници, кажете им,
че не за кръв пролята сте в изгнание.
Речта ви нека дързост не съпътствува,
и нека няма наглост по лицата ви —
от тях да гледа скромността с уверен взор

(Към водителката на Хора.)

Не бързай, но и не бави словата си —

така не правят аргоските жители.
Отстъпвай! Ти си чужденка, изгнаница!
Та не приляга дръзка реч на слабия!

ХОР

О татко, мъдро думаш, но и мъдри сме.
Ще помня твоите грижни повеления.
И нека Зевс, родителят ни, бди над нас!

ДАНАЙ

О, нека бди над вас със взори ласкави!

ХОР

Щом иска той, щастлив ще бъде свършъкът.

ДАНАЙ

Недей се бави, изпълни съвета ми.

ХОР

Желала бих до тебе да съм седнала.
Преди да паднем, Зевсе, пожали ни ти!

ДАНАЙ

И Зевсовата птица призовавайте.

ХОР

Зовем спасителния зрак на Слънцето!

ДАНАЙ

И Аполон, небесния прокуденик!^[2]

ХОР

Той сам е страдал, нека ни съчувствува!

ДАНАЙ

О, да, и нека ви закриля благостно!

ХОР

Кого да викам още от небесните?

ДАНАЙ

О, тук съзирам божи знак — тризъбеца^[3]!

ХОР

Ти, благ дотук, срещни ни благ на сушата!

ДАНАЙ

А ето Хермес, елинския пратеник.

ХОР

Дано допрати вест за свободата ни!

ДАНАЙ

На всички тия бози пред един олтар
въздайте чест, седнете в туй светилище —
рой гълъби, от ястреби подплашени,
от враг, молепсан чрез пролята родна кръв.
Как може птица, птича плът погълнала,
да бъде чиста? Кой ли, похищавайки
съпруга пряко нейно, пряко бащино
желание, ще бъде чист? И в гроба си
не ще избегне казънта за своите
безумства. Че и там, говорят, друг един,
подземен Зевс, наказва греховете ни.
Помнете: както казах, тъй отвърщайте
и в делото победа ще постигнете.

(Влиза цар Пеласг.)

ПЕЛАСГ

Къдешно е това чуждинско множество
във варварски блестящи одеяния,

с което заговарям тук? Не аргоски,
нито изобщо елински са техните
премени. Ала как тъй без вестители,
без вождове и без защита дръзнахте
да спрете без боязън тук? Учудвам се.
Но аз съзирам клончета молителски,
положени от вас пред боговете ни,
и само туй за нас е разбираемо.
За всичко друго бихме се догаждали,
ако не бяхте тук, да ни обадите.

ХОР

Ти не сгреши, позна за облеклото ни.
Но кой си ти — прост гражданин ли, вестник ли
със посох свет, или пък си държавен вожд?

ПЕЛАСГ

О, говорете без боязън! Казвам се
Пеласг, на Палехтон, земеродения,
съм син и над страната господарствувам.
И людете, що сбират плодовете й,
на мене пеласгийци са наречени.
И цялата земя, в която чистият
Стримон струи — на запад от водите му, —
е моя. Под властта ми са перебите
и областта зад Пинд, та до Пеония,
и планините на Додона; влажното
море е крайт — чак до него властвувам.
А тази област Апиева — някога
на древен лекар тъй била наречена.
Че от отвъд Навпакт пристигнал някога
тук Апис, Аполонов син, лечител вещ,
и той очистил края ни от гибелни
чудовища, които осквернената
от древна кръв земя, същинска мащеха,
родила — сган от змии погубителни.
Та Апис против тях намерил способности

целителни, спасил от смърт аргивците
и днес живее в техните молебствия.
И тъй, ти имаш моите свидетелства.
Кажи сега за своя род, за себе си.
Но дълги речи, знай, не са по нрава ни.

ХОР

Ще кажа кратка, ясна реч. Гордеем се,
че сме аргивки, дъщери на плодната
юница. Туй ще потвърдят словата ми.

ПЕЛАСГ

Невероятна е речта ви, странници, —
как тъй аргивско ще е потеклото ви?
По-скоро на либийки ми приличате,
и в никой случай — на жени тъдявашни.
При Нил цъфтят подобни вам растения,
и майстори от Кипър са ударили
печата си връз тия женски образи.
Така, индийки странствуващи, чувал съм,
не на коне, а на камили носят се
из области, гранични с Етиопия.
Оприличил ви бих и на безмъжните
сурови амазонки, ако носехте
колчани. Ала обяснете как така
кръвта и потеклото ви са аргоски.

ХОР

Мълви се, че в земята на аргивците
Ио била на храма Херин ключница.^[4]

ПЕЛАСГ

Да, тъй говорят упорити слухове.

ХОР

И Зевс, мълвят, залюбил нея, смъртната.

ПЕЛАСГ

А то за Хера скрито не останало.

ХОР

И как завършил спорът на безсмъртните?

ПЕЛАСГ

В телица тя, Ио, била превърната.

ХОР

И Зевс докоснал нея, краснорогата?

ПЕЛАСГ

Превърнат, както се мълви, в разплоден бик.

ХОР

Добре, а мощната съпруга Зевсова?

ПЕЛАСГ

Всевидник страж поставила на кравата.

ХОР

За кой всевидник пастир ти е думата?

ПЕЛАСГ

За Аргос^[5], Геин син, убит от Хермеса.

ХОР

А сторила ли друго зло на клетата?

ПЕЛАСГ

Една муха говежда ѝ допратила.

ХОР

Край Нил на нея стършел викат людете.

ПЕЛАСГ

И той я погнал в безконечни пътища.

ХОР

И тук речта ти се покрива с моята.

ПЕЛАСГ

Тъй стигнала до Мемфис и до Канобос.

ХОР

С ръка от Зевс докосната, родила тя.

ПЕЛАСГ

Й кой е син на Зевса и на кравата?

ХОР

Епаф, което значи избавление.

ПЕЛАСГ

И после — кой е на Епаф потомъкът?

ХОР

Царицата на край огромен — Либия.

ПЕЛАСГ

А друг от потеклото й познаваш ли?

ХОР

Бащата на баща ми — Бел, двудетният.

ПЕЛАСГ

Кое почтено име носи татко ти?

ХОР

Данай. А брат му има петдесет деца.

ПЕЛАСГ

Недей отказва да ми кажеш кой е той.

ХОР

Египт. Сега ти знаеш потеклото ми,
затуй постъпвай с мене както с аргоска.

ПЕЛАСГ

Изглежда, че отколе със земята ни
сте свързани. Но как сте изоставили
огнището си? Зло ли ви е погнало?

ХОР

О царю, многоцветно зло е людското.
Перя несходни носят наште горести.
Та кой е смятал, че с това изгнание
ще стигнат в Аргос, в древното отечество
девойките, от скверен брак заплашени?

ПЕЛАСГ

Защо пред боговете ни си паднала
с обвити в бяла вълна свежи клончета?

ХОР

За да не встъпя в брак с Египтиадите.

ПЕЛАСГ

Защо? Не позволява бог? Враждувате?

ХОР

Коя, щом люби, бяга от съпруга си?

ПЕЛАСГ

Да, тъй пораства силата на смъртните.

ХОР

А лесно е да се прогонят клетници...

ПЕЛАСГ

Как бих постъпил с вас богобоязнено?

ХОР

Не ни предавай на Египтиадите!

ПЕЛАСГ

Ах, тежки думи — да започна нова рат!

ХОР

Но Правдата ще бъде нам съратница.

ПЕЛАСГ

Ако открай съпътствува делата ви.

ХОР

Зачитай туй кормило на държавата!^[6]

ПЕЛАСГ

Ах, тръпна, вейките са го засенчили!

ХОР

Помни, гневът на Зевса е безмилостен!

КОМОС

ХОР

Първа строфа

О сине Палехтонов, чуй ме ти
с кротко сърце, пеласгийски властителю!
Гледай, пред тебе е клета молителка, скитница,
юница плаха, погната от вълк.
Ах, спряла на спасителен стръмен връх,
тя надава рев и сякаш
разказва на пастира своите мъки.

ПЕЛАСГ

Аз виждам рой молителки, засенчени

от свежи вейки — молят боговете ни.
Дано беда не дойде с наште гостенки,
и нека ненадейно и нечакано
не гръмне спор! Че нам не трябват спорове.

ХОР

Първа антистрофа

Беда не носим, погледни към нас,
Зевсова щерко, Темидо, молителко!^[7]
Ти, мъдри старче, узнай от нас, по-младите:
благува онзи, който зачете
молител; драг е на бога онзи дар,
който му поднася честен
човек...

ПЕЛАСГ

Не сте дошли да молите при моето
огнище. Оскверни ли се държавата,
народът нека вкупом дири средството!
Не мога да поема задължение,
преди да съм обадил на народа си.

ХОР

Втора строфа

Градът си ти, ти си съветът му!
Вожд неподсъден си ти!
Огнището на този край, олтарът му,
е в твоя власт, и само твоят глас
и само твоят скиптър, твоят трон
решава всичко! Бой се от кощунство!

ПЕЛАСГ

Кощунството да бъде за вразите ми,

но вам не бих помогнал, без на себе си да навредя. А жал ми е молбите ви да пренебрегна. В трепет съм, и сам не знам какво да предприема, да рискувам ли.

ХОР

Втора антистрофа

Но устреми взори към вишния
бдител, към грижния страж
на страдници, пред братя коленичили,
но помощ неполучили от тях.
Че Зевсовият гняв ще порази
тогова, който не познава милост.

ПЕЛАСГ

Но ако имат власт Египтиадите
над вас и кажат, че според закона им
сте кръвно близки, кой ще им упорствува?
Ти трябва да докажеш, че по вашия
закон те нямат власт върху телата ви.

ХОР

Трета строфа

Никога, никога, знай, в плен на дръзки мъже
няма да паднем ний! Чак до звездния рой
ние ще дирим път против безумния брак!
Не, не, стори съюз с правдата божа и тъй
благочестиво съди ни!

ПЕЛАСГ

Неясен е съдът ви. Оставете ме!
Аз казах и преди, че без народа си,
макар и цар, не ще реша. Та никога

да не рекат, ако изпаднем в бедствие:
„Зачете чужди, а погуби своите!“

ХОР

Трета антистрофа

Общият наш баща, Зевс, правосъдникът строг,
чува нашия спор. Той въздава мъзда —
лошо на зъл човек, на благочестен — добро.
Щом правосъдникът Зевс мери делата, защо
спираш смутен пред доброто?

ПЕЛАСГ

Аз диря мисъл мъдра и спасителна
и ясен поглед, който, като някакъв
плувец, незамъглен прониква в бездните,
та за града, за нас самите изходът
на станалото днес да бъде радостен —
да не възниква сблъсък отмъстителен,
ни аз да ви предам, тъй кротко седнали
пред боговете, и спечеля стръвния
съжител, погубителя, мъздителя,
комуто не убягва даже мъртвият.
Не е ли нужна мисъл избавителна?

ХОР

Първа строфа

Размисли и стани
благочестен закрилник за мен!
Не предавай бежанката,
долетяла отдалеко
под безбожна принуда!

Първа антистрофа

Не оставяй — оттук,
от свещения божи престол,
да ме грабнат, о могъщи!
Знай безсрамната им дързост
и побой се от Зевса!

Втора строфа

Не допускай да видиш как мене,
клетата, ще поведат силом от този олтар —
както се води кон, —
дърпайки с груба ръка пъстри одежди, була...

Втора антистрофа

Че за днешното твое решение
някога твоите деца, твойт дом ще плати
равна цена на Арей!^[8]
И помисли си добре: Зевс е правдивата власт!

ПЕЛАСГ

Размислих вече, ала в камък удряме.
Голяма рат с едните или с другите
е неизбежна. Здравно стегнат с винтове,
готов е вече да отплува корабът.
Но аз не виждам изход без страдание.
Ако богатства нейде са заграбени,
ще дойдат нови, още по-значителни,
по волята на Зевс, обогатителя.
Ако езикът стрелне с неуместна реч
и тя рани болезнено сърцето ни,
пак дума облекчава срещу думата.
Но знай, за да не се пролее братска кръв,
са нужни жертви, много приношения
пред много божества — за избавление, —

или съм заблуден относно спора ви,
Но по-добре да бъда сляп, отколкото
пророк на зло. И нека пряко моето
очакване добър да бъде свършъкът!

ХОР

Аз дълго молих. Чуй сега последното.

ПЕЛАСГ

Аз слушах, слушам и сега с внимание.

ХОР

На дрехите ни има вити пояси...

ПЕЛАСГ

Е, да, това са женски украшения.

ХОР

От тях сега очаквам избавление.

ПЕЛАСГ

Разкрий на тия свои думи смисъла.

ХОР

Ако не ни се закълнеш тържествено...

ПЕЛАСГ

Тогава — как ще ти послужи поясът?

ХОР

Поновому ще украсим олтарите.

ПЕЛАСГ

Загадъчни слова, кажи го с проста реч.

ХОР

Ще се обесим тук, на тия статуи.

ПЕЛАСГ

Ах, жегна тази твоя реч сърцето ми!

ХОР

Да, ти разбра. Аз проясних очите ти.

ПЕЛАСГ

Отвсякъде — необорими бедствия!
Безброй злини като река са рукнали!
Навлязох в избродни бездни, в пропасти
на гибелта — и никъде пристанище!
Да не изпълня вашето желание?
Но, както казваш, грях неизкупим е то!
А да се срещна смело с твоите сродници,
с Египтовите синове, в сражение?
Не ще ли бъде горест, ако мъжка кръв,
пролята за жени, обагри почвата?
Ала гневът на Зевса, покровителя
на молещите — той е най-ужасното!

(Към Данай.)

А ти, о старче, татко на девойките,
вземи по-бързо вейките в ръцете си
и положи ги в другите светилища,
та като видят людете, че молите,
да не отхвърлят словото, изречено
от мен. Човек е склонен към одумване.
Видът ви ще събуди състрадание:
народът ще се отврати от дръзките
мъже, а вас ще срещне той съчувствено.
Човек е милостив към беззащитните.

ДАНАЙ

Това за нас е безгранично щастие!
Почтен защитник в тебе ние срещаме!

Но дай ни стража, дай ни люде тукашни,
за да намерим светлите предхрамови
олтари с гостолюбните живелища
на роговете на града, и пътят ни
да бъде чист. Различни са ни дрехите —
Инах^[9] и Нил отхранват нееднакъв род.
Страх ражда прекомерната увереност,
и брат убива брата от незнание.

ПЕЛАСГ

(Към свои придружници.)

Мъже, вървете, право дума странникът,
водете го при градските светилища.
И не брътвете много с минувачите,
а казвайте: молител на града ни е.

(Данай и придружаващите го излизат)

ХОР

О, нека той последва твойта заповед!
А аз какво? Къде ще бъда в сигурност?

ПЕЛАСГ

Сложи тук тия вейки, знак на горести.

ХОР

Да, слагам ги, покорна на словата ти.

ПЕЛАСГ

Свърни сега в гората, върху равното.

ХОР

Откритата гора ще ме избави ли?

ПЕЛАСГ

Не те излагам на пернати хищници.

ХОР

Ала на враг, по-лют и от усойница!

ПЕЛАСГ

Отговори на благостта ми с блага реч!

ХОР

Не се чуди — страхът гнети сърцето ми.

ПЕЛАСГ

Да, женската боязън няма граници.

ХОР

И с реч, и с дело разведри душата ми!

ПЕЛАСГ

Баща ти не за дълго ще отсъства.
А аз ще свикам тукашните жители,
за да създам благоприятно мнение,
и на баща ви ще внуша какви слова
да каже. Остани при боговете ни,
та им разкрий мечтите на сърцето си.
А аз отивам, за да сторя нужното.
Вървете в моя път, Убеда, Щастие!

(Излиза.)

[1] Молителските вейки били дълги и прави маслинови клончета, увити в бяла вълна; срв. ст. 334–335. ↑

[2] *И Аполон, небесният прокуденик.* Зевс поразил с мълнията си Асклепий (лат. Aesculapius), син на Аполон, задето възкресявал мъртъвци. Тогава Аполон избил циклопите, които ковели Зевсовата мълния. Зевс прогонил Аполон от Олимп и го направил говедар на тесалийския цар Адмет. Срв. Еврипид, „Алкестида“ ст. 1–9, където

Аполон, сам действащо лице в трагедията, засяга този епизод от живота си. ↑

[3] *Тризъбецът* е знак на Посейдон. Към този бог (по-точно: към неговата статуя) се обръща Хорът със следващата си реплика (ст. 222).

↑

[4] ст. 295–313. Друга част от историята на Йо̀ вж. в „Прикованият Прометей“, ст. 840–874. ↑

[5] *Аргос* — стоокият пастир на Йо̀; срв. забел. към ст. 17. ↑

[6] *Зачитай туй кормило на държавата*. Хорът нарича *кормило на държавата* олтара, пред който е застанал. Основание за подобно сравнение му дава мисълта, че без подкрепа от боговете не е възможно щастливото плуване на държавния кораб. ↑

[7] *Темида, молителка* — богинята, която, в името на справедливостта, моли Зевс да изпълни една или друга молба на смъртните. ↑

[8] *Твоят дом ще плати равна цена на Арей*, т.е. потомците на Пеласг, по силата на закона, който ги обвързва с греховете на предците, ще заплащат на бога на разрухата и гибелта за несправедливо към Данаидите решение. ↑

[9] *Инах* — река в Аргос; срв. забел. към ст. 17. ↑

ПЪРВИ СТАЗИМ

ХОР

Първа строфа

О царю на царете, преблажен
сред блажените, сила върховна
сред върховните сили, о Зевсе,
послушай ни, спаси ни
от тази мъжка дързост, която мразиш;
хвърли сред бездните пурпурни тази
черновеслена гибел!

Първа антистрофа

И погледни към този древен род
на жените, чиято прамайка
е жената, която си любил, и благ
стани за нас отново!
Та припомни си, твоята ръка докосна
Ио: затуй сме потомки на Зевса
и обвързани с Аргос.

Втора строфа

Следа отколешна ме води
в майчини пасища с пъстри злаци,
сред бичи лъски, откъдето Ио
бяга от стършела лют,
бяга без памет и ум,
после, пребродила много земи,
протока^[1] лих преминава, и тъй,

по повеление на ориста,
стига насрещната суша.

Втора антистрофа

През Азия тогава хуква
и през фригийските тучни паши
достига мизийския град Тевтрант
и през лидийски поля,
през киликийски бърда,
пряко памфилски чукари лети
там, дето вечни реките струят,
дето земята в богатство цъфти —
в житния край Афродитин^[2].

Трета строфа

Измъчвана от острата стрела
на крилатия си пастир^[3],
стига в край преизобилен^[4],
хранен от вечни снегове,
над който буйният Тифон^[5] лети;
достига чистите води на Нил,
луда от мъка и позор,
луда от пронизваща болка,
сякаш менада^[6] на Хера.

Трета антистрофа

Изтръпнали от смъртен страх
людете край Нил, когато
зърнали ужасна гледка —
зърнали грозно същество
със смесена природа — на жена
и крава. Вцепенили се от страх.
Кой тогаз съжали Йо,
тази изгнаница злочеста,

жертва на стръвния стършел?

Четвърта строфа

Властителят на всички векове,
Зевс, от скръб я избави.
Със своята целебна мощ,
със своя дъх божествен прекрати
всяка беда, и с буйни сълзи
стихна скръбният й свян.
Прие плода на Зевс и — слово истинно —
син му роди прекрасен

Четвърта антистрофа

и преблажен през целия си век.
Цял народ му възглася:
„Дарител на живот е той
и затова е с право Зевсов син!“
Кой би спрял онуй безумство,
плод на Херината мъст?
Туй стори Зевс. Та дъщеря Епафова
аз се наричам с право.

Пета строфа

Кого сред боговете бих могла
да призовавам с право в този миг?
Бащата, властелина и сеятеля,
великия и древен прародител,
делителя от зло, всеблагия — Зевса!

Пета антистрофа

Пред никого не се прекланя той,
над него няма по-висока власт.
Той никого не лицезре над себе си.

Слова и дело в него са единни —
каквото с мъдър дух реши, се сбъдва.

[1] *Протокът*, за който говори Хорът, е Босфорът. ↑

[2] *Житният край Афродитин* е вероятно Финикия. ↑

[3] *Крилатият пастир на Ио̀* е стършелът; срв. забел. към ст. 17.

↑

[4] *Край преизобилен* е Египет; срв. забел. към ст. 4. ↑

[5] *Тифон* е означение на горещия пустинен вятър, който разтопява снеговете на Етиопия и причинява разливите на Нил. ↑

[6] *Менада* — жена, обладана от бакхическо безумие, вакханка (от името на Бакхус, Дионис). Тук — необичайно свързване на това понятие с името на Хера. ↑

ВТОРИ ЕПИЗОД

Влиза Данай.

ДАНАЙ

Деца, дерзайте! Радостно решение
за нас приеха тукашните жители!

ХОР

Здравей, о старче, най-любим вестителю!
Ала кажи на нас, какъв е свършъкът
и за какво ръцете са гласували?

ДАНАЙ

Гласуваха единодушно аргосци,
и сякаш подмладено е сърцето ми.
Десниците на цял народ се вдигнаха,
и въздухът се разлюля от думите,
че волни, неприкосновени в аргоска
земя ще можем в мир да пребиваваме.
Не може нито чужденец, ни тукашен
да ни отвлича. В случай на насилие
ако не ни помогне някой гражданин,
очаква го прокуда и безчестие.
Сам вождът на пеласгите съветваше
да се реши това, като приканваше
да не възбуждат Зевса, отмъстителя
за молещите, и предупреждаваше,
че двоен грях — към чуждите и своите^[1] —
ще дава мощ на безизходно бедствие.
Народът, недочакал глашатаите,
десници вдигнал в знак на одобрение.
Пеласгите се вслушаха в правдивите

слова, и нека Зевс даде завършъка!

ХОР

Да се молим дано за добрите дела
доброчестие този народ осени!

Зевс, крилото на странници, нека даде
словесата на нашите странни уста
да се сбъднат безукорно, честно!

[1] Чужди и едновременно свои за народа на Аргос са Данаидите. ↑

ВТОРИ СТАЗИМ

ХОР

Първа строфа

Чуйте сега и вие,
Зевсородени бози,
как благославям Аргос:
Никога да не гори
този пеласгийски град
в пламъците на Арей,
необуздания бог,
враг на песни, зъл жътвар
на зловещи кръвни жътви!
Тук ни срещнаха с милост,
тук ни с глас подкрепиха,
тук зачетоха този клет
рой молителки на Зевса!

Първа антистрофа

Техният глас не даде
власт на мъжете — пряко
нашето женско дело!
Че пред погледа им бе
отмъстителят на Зевса,
демонът необорим,
от когото никой дом
не дочаква светъл ден —
тежко в него той засяда.

Нас, нещастните близки,

молещи Зевса, тачат.
Да, затуй върху чист олтар
ще принасят своите дари.

Втора строфа

Нека затуй полети
от засенени уста^[1]
благоговейна молитва:
никога в тая държава
мор да не грабва мъжете,
нито войната да багри
тая земя с кръвта на нейни рожби!

Нека младото цвете
крепне, нека драговникът
на Афродита, людегубителят
Арес, не къса млади вейки!

Втора антистрофа

Нека олтари пламтят,
а покрай тях да седят
много мъже беловласи!
Да процъфтява градът им,
тачейки Зевса всемощен,
най-вече — Зевса Гостен^[2],
който по стар закон реди съдбата!

Нека, в ред непрекъснат,
раснат верни бранители,
а над жените, а над родилките —
нека грижовна бди Хеката^[3]!

Трета строфа

Мъжегубителна сеч

да не спохожда града
и да не го разорява!
Богът без песен и танц,
богът на горестен плач,
и гражданската буна — да не гръмват!

Стой далече от Аргос,
рой на болести черни,
благ бъди за младежта,
Фебе, ликийски боже!^[4]

Трета антистрофа

Нека Зевс наспори
тая земя с плодове,
зреещи зиме и лете,
нека бързо се множат
нейните руди стада!
С блага да я даруват боговете!

Край олтарите нека
честни песни се носят,
нека девствени уста
пеят под звуци на лира!

Четвърта строфа

Властта, която ръководи
града, да брани правдините людски,
да бъде власт, загрижена за всички!
И нека сключат честен мир,
преди да гръмне Арес,
та да избягнат разпри с чужденците!

Четвърта антистрофа

И нека тачат боговете

на своя град с пращядовската почит —
със лаврови венци и с бичи кърви!
Защото почит към предци
е третата повеля
в скрижалите на тачената Правда.

[1] *Засенени уста* — върху лицата на Данаидите пада сянката на молитвените вейки. ↑

[2] *Зевс Гостен* — Зевс като покровител на гостите, Ζεύς Ξένος Данаидите го призовават, защото като гостенки на Аргос се намират под негова закрила. ↑

[3] *Хеката* — Артемида-Хеката, покровителка на родилките. ↑

[4] *Фебе ликейски боже*. Хорът призовава Аполон като вълкоубиец (от λύκος „вълк“) и изобщо като избавител; срв. Софокъл, „Електра“, ст. 5–6:

Виж не Феб Вълкоубиеца ликейския площад, Оресте.

↑

ТРЕТИ ЕПИЗОД

ДАНАЙ

Добре, деца, разумни са молбите ви.
Но чуйте от баща си, без да трепнете,
слова необичайни, неочаквани.
Съзирам от височината кораба —
добре се различава, ето, виждат се
платната му и корабните щитове,
носът му, с поглед устремен в пространството,
внимателно заслушан във враждебните
слова, които идат от кормилото,
макар и чак от онзи край на кораба!
На палубата различавам людете
със мургави тела в блестящи туники.
Остатъкът от флотата и цялата
войска се виждат. Свивайки платната си,
към сушата загребва шумно корабът —
водител. Трезво и спокойно гледайте
на всичко и олтара не напускайте.
Ще доведе защита и бранители.
Че може да пристигне вестник, пратеник —
за да отмъква свое достойние^[1].
Това не ще се случи, не! Не бойте се!
Но все пак, ако закъснеем, чакайте,
недейте изоставя туй убежище.
Дерзай! В съдбовно време осквернителят
на боговете ще получи своето!

КОМОС

ХОР

Боя се, татко, че след миг до сушата
ще бъдат бързокрилите им кораби!

Първа строфа

Аз съм вледена от страх! Мигар без полза е бил
този мъчителен път, дългото бягство дотук?
Татко, загивам от ужас!

ДАНАЙ

Дете, народът твърдо каза своето!
Дерзай, за тебе ще се бият, зная аз!

ХОР

Родът Египтов е проклет, безумен е,
не се насища на войни — познаваш го!

Първа антистрофа

В кораби с тъмни гърди, с плътно ковани греди,
те се отправят насам, пълни с ликуваща злост!
Следва ги мургаво войнство!

ДАНАЙ

Но те сами ще срещнат много плещести
мъже, от южен слънчев зной опалени!

ХОР

Сама не ме оставяй! Татко, моля те!
Сама съм нищо — слаба съм и немощна!

Втора строфа

Тяхната мисъл е зла, техните скверни сърца
злюбни тъкмежи таят, гарвани същи са те —
тях не ги плашат олтари!

ДАНАЙ

Добре ще стане, ако бъдат мразени
и от небето, не от нас единствени.

ХОР

Не плашат ги венци, тризъбци^[2] божии,
и няма, татко, те да спрат ръцете им!

Втора антистрофа

Много е в тях дързостта, ярост безбожна кипи
в техните бесни сърца, кучета хищни са те,
те боговете не слушат!

ДАНАЙ

По-слабо, казват, от вълка е кучето,
и житото владее над папируса^[3].

ХОР

Безумна, бясна ярост на чудовища
живее в тях — та нека бъдем бдителни!

ДАНАЙ

За морската войска е трудна работа
да приближи брега, да спре и с корабни
въжета да се закрепим; кърмчията
не мигом ще се довери на котвите,
особено когато е в безпристанна
земя по залез-слънце — че за мъдрия
водач нощта е майка на вълнения.
Не ще направят излаз и войниците,
преди да найдет верен пристан. Вие пък
в страха си боговете не забравяйте.
А аз отивам да повикам аргосци
на помощ. Те не ще похулят стария
вестител — млад с духа и със словата си.

(Излиза.)

[1] *За да отмъква свое достойние.* Данай отбягва да посочи изрично, че това достойние, тая собственост, са дъщерите му. ↑

[2] *Тризъбци* — срв. забел. към ст. 221. ↑

[3] *Житото владее над папируса.* Житото и папирусът символизират съответно аргосците (и изобщо гърците) и египтяните. Както съобщава схолиастът (античният коментатор), „египтяните се хранят с папирус“. Мисълта, която изразява Данай, е, че онзи, който се храни с папирус, не обладава физическата сила на онзи, който употребява за храна пшеница. ↑

ТРЕТИ СТАЗИМ

ХОР

Първа строфа

Планинска земя, свято тачен край,
какво ще стане с нас? Къде да бягаме?
Потаен кът за мен ще се намери ли?
Да стана черен дим, да стигна
в приоблачната вие на Зевса,
за да изчезна без следа
и да умра като праха,
който безкрил се носи!

Първа антистрофа

А плаха тръпне моята душа
и потъмнява възбунено сърцето ми^[1].
Смрази ме бащиното слово, мъртва съм!
И нека в примката съдбовна
намеря своята погибел,
преди един омразен мъж
да ме докосне! По-добре
мъртва ме имай, Хадес^[2]!

Втора строфа

Да стигна сред просторите на етера,
където в снежен прах замръзват парите,
или пък да намеря връх —
гладък, непристъпен, гол,
пусто орлово гнездо, —

та оттам да полетя,
без да чакам скверен брак
да ми поломи сърцето!

Втора антистрофа

Па нека после ме разкъсат кучета
и нагостя пернатите, съгласна съм
Смъртта ще ме освободи
от печали и беди.
Смърт, ела, изпревари
сватбеното ми легло!
Где да диря още път,
за да се спася от брака?

Трета строфа

Да екнат нашите молби
до небеса, до богове!
Но как ще се изпълнят те?
След бой? Хвърли на дързостта
суров и строг, но справедлив
поглед, о татко! Зачети
своите молещи деца,
Зевсе, вседържецо мощен!

Трета антистрофа

Че синовете на Египт,
несносни, дързостни мъже,
търчат по моите следи
с нестроен, многогласен вик
и силом се стремят към мен.
Твои са съдиите везни!
Може ли смъртният човек
нещо без тебе да стори?

[1] *Потъмнява възбунено сърцето ми.* Както отбелязва схолиастът, тази метафора оприличава сърцето на море, което при вълнение потъмнява. ↑

[2] *Хадес* — бог на подземното царство. ↑

ЧЕТВЪРТИ ЕПИЗОД

ХОР

О, о, о! А, а, а!
Ах, този хищник!
В морето беше той,
сега е на брега!
Дано погинеш, хищнико!
Сега сама те виждам
и скръбен вик надавам.
Аз виждам, почва моето тегло,
принудата над мене!
Уви, уви!
По-бързо към олтарите!
Разцъфва буйно дързостта —
беда на суша и море!
Ела, спаси ни, царю!

Влиза един Глашатай на Египтиадите.

ГЛАШАТАЯТ

Хайде, хайде, в лодката,
бързай със всички сили!
Не се май, не се май!
Коси, коси ще теглим ний,
ще мушкаме, ще леем кръв
и глави ще сечем!
Хайде, хайде, проклетници, в кораба!

КОМОС

Първа строфа

ХОР

В тия солени води,
в тая разпенена шир,
с твоите вождове зли,
с техния кораб кован да погинеш!

ГЛАШАТАЯТ

Кръв ще проливаме, кръв!
Бягай по-бързо оттук!
Казвам — покорна бъди!
Този олтар остави!
Нашият град не го зачита!

Първа антистрофа

ХОР

Нивга дано не съзра
животворящия Нил,
който укрепва кръвта,
който и дава живителна сила!

ГЛАШАТАЯТ

В кораба, в кораба, хей,
искаш, не искаш — върви!
Силата, силата, да —
тя от олтара ще те смъкне!
Слез, че те чака зло,
моите пестници ще опиташ!

Втора строфа

ХОР

Ах, ах! Ах, ах!
Дано сломен те погълне
свещената морска бездна,
ала след като буйните вихри
са те носили жив край гроба

многопясъчен на Сарпедона^[1]!

ГЛАШАТАЯТ

Гълчи, крещи и викай боговете си!
Египетската лодка ти е сигурна,
дори да плачеш още по-отчаяно!

Втора антистрофа

Ох, ох! Ох, ох!
Самичък, вместо града си,
ти лаеш и дръзко хулиш!
Но великият Нил те вижда
побеснял от проклета дързост —
нека той ме избави от нея!

ГЛАШАТАЯТ

Говоря ти, по-бързо влизай в лодката,
от две страни извита! Без забавяне,
защото няма да щадя косите ти!

Трета строфа

ХОР

О татко мой!
Беда е божата закрила!
Отвежда ме —
същински бавен паяк —
призрак, черен призрак!
Уви, уви!

О майко Земьо, майко Земьо,
този ужас отвърни!
О татко, Геин сине^[2], Зевсе!

ГЛАШАТАЯТ

От тукашните богове не се боя!
Ни в младост, нито в старост са ме гледали!

Трета антистрофа

ХОР

Извива се
край мен една змия двунога,
усойница
същинска, сякаш впила
зъби в мойто тяло!
Уви, уви!

О майко Земьо, майко Земьо,
този ужас отвърни!
О татко, Геин сине, Зевсе!

ГЛАШАТАЯТ

Не тръгнеш ли покорно за към кораба,
хитонът ти ще се превърне в дрипели!

Четвърта строфа

ХОР

О градски първенци,
насилие търпя!

ГЛАШАТАЯТ

Царе, потомци на Египт, ще видите!
Без господари няма да останете!

Четвърта антистрофа

ХОР

Загиваме! Беда,
о царю, ни слетя!

ГЛАШАТАЯТ

Изглежда, че ще уловя косите ви,
че думите ми вие не разбирате!

Влиза Пеласг.

ПЕЛАСГ

Хей, ти какво? Отде това безочие,
за да скверниш земята на пеласгите?
Ти мислиш, че си в женски град, така ли
Ти, варваринът, притесняваш елини!
Ти вършиш престъпление, безумце!

ГЛАШАТАЯТ

Защо, какво съм сторил пряко правдата?

ПЕЛАСГ

Забравяш, че си чужденец в земята ни.

ГЛАШАТАЯТ

Защо? Намерих и си вземам своето.

ПЕЛАСГ

Кои са твои тукашни закрилници?

ГЛАШАТАЯТ

О, издирвачът^[3] Хермес — най-великият!

ПЕЛАСГ

За бог приказваш — богове не тачиш ти!

ГЛАШАТАЯТ

Та аз почитам своите нилски демони!

ПЕЛАСГ

А наште богове са нищо, тъй ли е?

ГЛАШАТАЯТ

(Посочва Хора)

Ще взема тях — ако не ми попречите!

ПЕЛАСГ

Допреш ли ги, ще се разкаеш тутакси!

ГЛАШАТАЯТ

Съвсем негостолобни са словата ти!

ПЕЛАСГ

Не са за мене гости светотатците!

ГЛАШАТАЯТ

Това ще кажа на Египтиадите.

ПЕЛАСГ

Такава грижа не гнети сърцето ми.

ГЛАШАТАЯТ

Но за да бъде ясна новината ми —
че точността е дълг на известителя —
какво да кажа, кой отне на вестника
девойките, които са ни сродници?
Не в съд Арей ще разрешава спора ви,
не сребър откуп ще приключи свадата —
не, първо ще погинат много воители,
в предсмъртен гърч изгубили живота си!

ПЕЛАСГ

Защо ти трябва името ми? До-ще час
и ще го разберете с твоите спътници.
А тях ще отведеш, ако самите те

желаят, убедени с честни доводи.
Народът на града с единомушие
реши да не предава на насилие
девойките. А с гвоздей приковано е,
за да не се поколебае, словото.
Не е на крехка табличка записано,
не в свитък на папирус запечатано,
и ти го чуваш ясно от свободните
уста! Махни се бързо от очите ми!

ГЛАШАТАЯТ

Несигурна война поемаш, знай това!
Дано мъжете удържат победата!

(Излиза.)

ПЕЛАСГ

Мъже сред моите люде ще намерите,
и те не пият вино ечемичено!

(Към Хора.)

А всички вие с вашите придружници
вървете смело към града ни, здрав е той,
заклучен между крепостните зидове.
Премного са обществените жилища,
а пък богато съм градил и моето.
Прекрасна къща можете да имате
с безбройни дружки. Ако пък желаете,
на вас ще се даде отделно жилище.
Пред вас е най-доброто, най-приятното —
избирайте! Че аз и всички граждани,
чиято воля вършим тук, сме вашите
застъпници. Какви по-властни искате?

ХОР

С добрини за доброто бъди наспорен,
пеласгиецо благ!
Но сега милостиво баща ни Данай,
предвидливия, смелия, грижния вожд,
изпрати ни. Защото той пръв ще реши
и къде да отседнем, и где има кът,
гостолюбен за нас. Че към странен човек
се отправят слова
оскърбителни. Бог да ни пази!

Пеласг излиза.

Осенени от слава, под благата реч
на любезните люде на тая страна,
наредете се, скъпи робини, така,
както всяка сред нас от баща ни Данай
като жребиев дар ви получи!

Влиза Данай, съпровождан от стражи.

ДАНАЙ

Деца, сега на аргоските жители
ний трябва да се молим и възливаме
като на богове, че ни избавиха.
Съчувствено изслушаха словата ми,
от гняв към братовчедите ви пламнаха,
па дадох ми тия придружители
и стражи като знак на уважение,
за да не падна поразен от вражи меч
и туй навек да оскверни земята им.
Затуй на тях дължите по-възторжена
признателност, отколкото на татка си.
Сега, впишете и това сред многото
получени от мене наставления:
че времето разкрива непознатия,
че всеки носи хулна реч за странника,

и лесно се изрича реч ругателна.
Та, моля ви, с позор не ме покривайте.
Привлича хубостта ви всички погледи.
Зрял плод не се опазва лесно — искат го
и зверове, и люде (иначе може ли?),
и земни, и небесни твари. Казва ни
Киприда^[4], че плодът е зрял — не дава тя
на Ерос да го къса предивременно.
И всеки мъж изпраща срещу дивната
красавица стрелата на пленения
свой взор, обзет от пламенно желание.
Да не достигнем туй, което с толкоз труд,
преброждайки морето сме избягвали!
Позор за нас и радост за вразите ми
не бива да създаваме! Две жилища
ни чакат: от Пеласг и от държавата —
без плата ще живеем в тях. Прекрасно е!
Но не забравяй бащини напътствия:
невинността поставяй над живота си!

ХОР

Дано небето ни дарува щастие!
За младостта ми, татко мой, не се грижи.
Че ако бог не е решил противното,
ще следвам аз на мисълта си дирята.

[1] *Сарпедон* — син на Зевс, съюзник на Троя. Като говори за *Сарпедонов гроб*, Есхил, според схолиаста, има пред вид Сарпедоновия нос, на киликийския бряг, срещу остров Кипър. ↑

[2] *Геин син* е Зевс роден от Гея (Земя). ↑

[3] *Издирвачът Хермес* — Хермес като бог на щастливата находка (срв. ἕρμαιον), който помогнал на Глашатая да намери това, което според него принадлежи на господарите му. ↑

[4] *Киприда* („кипърката“, „родената на остров Кипър“) — Афродита, богиня на любовта. ↑

ЕКЗОД

ХОР

Първа строфа

Да вървим и да възславим
градодръжците блажени,
боговете — господари на страната
и на струйна Ерезина!
Подхванете песента ни,
ой робини! Да прославим твърдината
пеласгийска, да забравим
Нил и песните за него!

Първа антистрофа

Да запеем за реките
с плодотворната им влага,
с многобройните живителни потоци,
че оплождат равнината.
О пречиста Артемидо,
погледни ни милостиво, да не бъдем
преломени от Киприда!
Аз не искам тази битка!

РОБИНИТЕ

Втора строфа

Ала ние не презираме Киприда —
като Зевс и като Хера тя е мощна.
Хитроумната богиня

за дела свещени тачим.
А до скъпата си майка са Копнежът
и чаровната Убеда,
за която няма отказ.
А Хармонията, влюбеният Шепот —
са причастни с Афродита.

Втора антистрофа

Но за нас, за бегълките, аз предвиждам
урагани, и страдания, и битки.
Та защо с попътен вятър
ни преследваха неспирно?
Но каквото е решено, ще се сбъдне!
Неизбежна е на Зевса
мисълта неизмерима.
Като толкова девойки преди тебе
най-подир ще се омъжиш.

Трета строфа

ХОР

Отвърни, велики Зевсе,
този брак с рода Египтов!

РОБИНИТЕ

Та това е най-доброто,
но е неосъществимо!

ХОР

Ти не знаеш бъднината!

Трета антистрофа

РОБИНИТЕ

Мигар в Зевсовата мисъл,
мигар в бездна се прониква?

ХОР

Не приказвай тъй надуто.
Посъветвай ме в бедата!

РОБИНИТЕ

Срещу бог недей въстава!

Четвърта строфа

ХОР

Зевсе, царю, отвърни
брака с дръзките мъже!
Та нали и на Йо
ти с целителна ръка
бедствията прекрати
така, че тя
сети благата ти мощ?

Четвърта антистрофа

Дай победата на нас!
Дай по-малката беда,
дай третинката успех!^[1]
Правото възнагради
с право, както моля аз
и както бог
знае за избава път!

[1] *Дай по-малката беда, дай третинката успех.* По-голямата възможна беда би била победата на Египтиадите; *третинката* успех е, както отбелязва схолиастът, неосъществяването на брака с Египтиадите. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.